

SAKU VALLAVOLIKOGU

OTSUS

EELNÕU

Maavara kaevandamisloa taotlusele arvamuse esitamine

Saku

21. mai 2020 nr

Korraldus antakse maapõueseaduse § 49 lõike 6 ja kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 6 lõike 3 alusel.

Osühing C.B.A. taotleb maavara kaevandamise luba Tammemäe VII liivakarjääri mäeeraldisel ehitus- ja täiteliiva kaevandamiseks. Taotletav Tammemäe VII liivakarjääri mäeeraldis asub Harju maakonnas Saku vallas Tallinna-Saku liivamaardla (registrikaardi nr 0109) lõunaosas Tammemäe külas Viimsi metskond 16 kinnistul (katastritunnusega 71801:001:0130). Viimsi metskond 16 kinnistu kuulub Eesti Vabariigile, selle valitseja on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus Riigimetsa Majandamise Keskus. Taotletava Tammemäe VII liivakarjääri mäeeraldisel pindala on 7,80 ha ning mäeeraldisel teenindusmaa pindala 8,13 ha. Raudtee 30 m laiune kaitsevöönd jääb taotletavast mäeeraldisest ca 20 m kaugusele lääne suunda ning mäeeraldisel lääne piir kulgeb paralleelselt nimetatud raudtee kaitsevööndiga. Samas suunas ca 120 m kaugusel kulgeb põhja-lõunasuunaline Tallinn-Saku-Laagri riigimaantee. Lähim elamu asub Tammemäe VII liivakarjäärist ca 100 m kaugusel läänes Aidla kinnistul (katastritunnusega 71801:001:0980). Saku alevik jääb ca 1,5 km kaugusele edela suunda. Kaevandamisluba taotletakse 15 aastaks.

Tammemäe VII liivakarjäär kattub suures osas (~75%) I kategooria kaitsealuse liigi *Bufo calamita* (kõre; keskkonnaregistri kood KLO9101954) elupaigaga. Lisaks veel Männiku kõre ja kivisisaliku püsielupaigaga (KLO3000592). Tammemäe VII liivakarjääris lasub maavara põhjaveetasemest nii kõrgemal kui ka madalamal. Kuna taotletav mäeeraldis kattub osaliselt Männiku kõre ja kivisisaliku püsielupaigaga, kus kaitse-eeskirja kohaselt pole veeluse maavara kaevandamine lubatud, siis enamuses toimuks kaevandamine põhjaveest kõrgemal.

Tegemist on aktiivse kaevandamise piirkonnaga. Lähim võimalik mõju kaevandamise puhul on Aidla kinnistul asuvale elamule. Samuti kaasneb kaevandamisega metsa likvideerimine ja kaevandusala ulatumine vahetult raudtee äärde.

Saku valla tunnuslause on „Läbi roheline akna“ ja valla ülesanne on seda väärtust hoida. Tallinn-Saku liivamaardlas toimuva kaevandamise tulemusena on Männiku suunast Saku valda sissesõit muutunud sisuliselt tööstusmaaks. Saku valla jaoks on oluline Männiku ja Tammemäe piirkonnas säilitada kaevandamisalade liigendatus, et vältida ühtse monotoonse

mäetööstusmaa tekkimist. Seda enam, et tegu on metsaga kaetud alaga, mis kaitseb vähemalt osaliselt nii visuaalselt kui ka füüsiliselt kaevandamise negatiivsete mõjude eest. Liivakaevandamine on üha laienenud ja seda paljuski raudtee ja Tallinn-Saku-Laagri maantee suunas. Visuaalset kaitset ja rohelist pakkuvad metsaribad on maha võetud ja asendatud kaevandamisega. Selle kõige tulemusel on kannatanud piirkonna looduslik ilme. Samuti on lähiaastate liivakaevandamise hoogustumise ja sellega seoses transpordiliikluse lisandumisega tekkinud liiva kandumine tuulega nii maanteele kui ka kergliiklusteele. Ehk lisaks visuaalsele reostusele on tekkinud otsene mõju liiva ja tolmu kandumise näol. Seega on vajalik vähemalt 40 m taotletavat mäeeraldist lääneosas vähendada, et säilitada olemasolev kõrghaljastus ja tagada edaspidi ka puhkajatele ilus koht vaba aja veetmiseks. Nimelt on tegu Saku valla üldplaneeringu kohaselt olulise rekreatsioonialaga, kuhu on ette nähtud ka supluskoht.

Eeltoodut arvestades esitab Saku Vallavolikogu oma arvamuse:

1. Nõustuda Osatühing C.B.A. Tammemäe VII mäeeraldise maavara kaevandamisloa andmisega järgmistel tingimustel:
  - 1.1. Mäeeraldist koos teenindusmaaga tuleb vähendada lääne osas minimaalselt 40 m, et säilitada kõrghaljastus maantee ja raudtee poolt vaadates.
  - 1.2. Loas tuleb sätestada väga konkreetsed tingimused, mis väldivad täielikult liiva ja tolmu kandumise avalikele teedele.
  - 1.3. Kaevandamine peab toimuma võimalikult lühikese aja jooksul, maksimaalselt 5 aastaga.
  - 1.4. Hiljemalt 8 kuud peale kaevandamisloa väljastamist peab kaevandatud maa korrastamise projekt olema valmis ja sisaldama 5 aastast pangagarantiid korrastamisprojekti teostamise tagamiseks. Pangagarantii suurus on korrastamisprojekti mahutabeli maksumus pluss 20%, et katta 5 aasta potentsiaalset hinnatõusu.
  - 1.5. Kaevandamisloa pikendamist antud mäeeraldise puhul ei võimaldata ja maa tuleb korrastatult tagasi anda kaevandamisloa kehtivuse lõpuks, et vältida võimalikke aastatepikkuseid kaevandamismõjusid.
2. Otsuse peale on õigus esitada vaie Saku Vallavolikogule 30 päeva jooksul arvates päevast, millal isik haldusaktist või toimingust teada sai või oleks pidanud teada saama või kaebus Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustiku §-s 46 ettenähtud tähtajal.
3. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

/allkirjastatud digitaalselt/

Tiit Vahenõmm
Vallavolikogu esimees

SELETUSKIRI

Saku Vallavolikogu otsuse „Maavara kaevandamisloa taotlusele arvamuse esitamine“ eelnõu juurde

Keskkonnaamet on oma 17.03.2020. a kirjaga nr 12-2/20/144-2 esitanud Saku Vallavalitsusele arvamuse avaldamiseks Tammemäe VII mäeeraldise kaevandamisloa taotlusmaterjalid.

Maapõueseaduse § 49 lõike 6 alusel on kohalikul omavalitsusel kohustus esitada omapoolne arvamus. Tegemist on uue mäeeraldisega, kus kaevandamist ei ole varasemalt toimunud.

Mäeeraldisest ca 6,8 ha ulatuses kaevandatakse ainult veepealset varu, seega kasuliku kihi paksus jääb valdavas osas 2,4–4,7 m vahemikku, keskmiselt 3,1 m. Mäeeraldises osades, kus taotletakse nii veepealse kui ka veealuse varu kaevandamist, on kasuliku kihi paksus valdavas osas 3,7–6,2 m, keskmiselt 5,7 m. Kogu taotletav maavara ei ole kaevandatav, kuna mäeeraldises piirile tuleb jätta külgneva maapinna stabiilsuse tagamiseks nõlvatervikud. Nõlvatervikut pole vaja jätta mäeeraldises idaküljele, kus see külgneb Tammemäe V liivakarjääriga ja peale kaevandamist veekogu lihtsalt suureneks. Veealuse varu kaevandamine toimuks ca 1 ha suurusel alal.

Mäeeraldises piirides arvatud maavara kogused on järgmised:

aktiivne tarbevaru 238 tuhat m³,
ehitusliiv,
aktiivne tarbevaru 58 tuhat m³, täiteliiv,
kaevandatav varu 226 tuhat m³,
ehitusliiv,
kaevandatav varu 13 tuhat m³, täiteliiv.

Katendi kogus on 40 tuhat m³.

Vallavalitsus teeb volikogule ettepaneku nõustuda Tammemäe VII mäeeraldises maavara kaevandamisloa andmisega otsuses toodud tingimustel.

Eelnõu oli arutlusel 05.05.2020 Saku Vallavolikogu keskkonnakomisjoni koosolekul ning 07.05.2020 arendus- ja ettevõtluskomisjoni koosolekul, kus otsustati eelnõu heaks kiita ning suunata volikogu istungile otsusena vastuvõtmiseks.

Marti Rehemaa
Vallavanem

Koostaja: Maigi Tenisson, keskkonnaspetsialist